

محاسبة ابتدا به ساكن ویژگیهای ساختاری و الكترونی تركیب SnBi2Te4

نوع مقاله: علمي پژوهشي

حمد ا... صالحي، ناصبر ابراهيمي

گروه فیزیک، دانشکدهٔ علوم، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

* salehi h@scu.ac.ir

اطلاعات مقاله:	چکیدہ:
دریافت: ۱۱ شهریور ۱۴۰۱	در این تحقیق ویژگیهای الکترونی و ساختاری عایق توپولوژی SnBi₂Te4 در چارچوب نظریهٔ تابعی چگالی
پذیرش: ۲۷ آذر ۱۴۰۱	و با روش امواج تخت بهبود یافتهٔ خطی با پتانسیل کامل با بستهٔ نرم/فزاری Wien2k محاسبه شده است. گاف
صفحه ۱ تا صفحه ۱۱	نواری انبوهه با تقریب PBE برابر با ۰/۳۶ الکترونولت و با تقریب LDA برابر با ۰/۲۲ الکترونولت به دست
در دسترس در نشانی:	آمده است و نشان میدهد که این ماده میتواند برای کاربردهای الکترونیکی در دمای اتاق مناسب باشد. نتایج
www.ijcse.ir	به دست آمده با دیگر دادههای موجود سازگاری دارد.
زبان نشریه: فارسی	
شاپا چاپی: ۲۳۵۲–۲۳۲۲	
شاپا الكترونيكي:	
۲۷۸۳–۳۰۰۳	

کلیدواژہ:

عايق توپولوژى، نظريهٔ تابعی چگالی، گاف نواری. کد DOR: 20.1001.1.23222352.1401.12.0.1.4

1- مقدمه

در سالهای اخیر به ویژه پس از سال ۲۰۰۰ میلادی شاخهٔ جدیدی در فیزیک مادهٔ چگال بر اساس این که برهم کنش اسپین – مدار می تواند فازهای جدیدی به نام فازهای الکترونی عایق توپولوژی در ماده پدید آورد [۱] و همچنین بر اساس پیش بینی و مشاهدهٔ این فازها در مواد واقعی به وجود آمده است [۲]. عایق توپولوژی همانند عایق معمولی، یک گاف

انرژی در ساختار انبوهه دارد که بالاترین نوارهای الکترونی اشغال شده را از پایین ترین نوارهای خالی جدا می کند. اما ساختار سطح (یا در حالت دو بعدی، لبه) یک عایق توپولوژی الزاماً حالتهای بدون گافی دارد که با تقارن بازگشت زمانی حفظ شدهاند. حالتهای سطحی (یا لبهای) یک عایق توپولوژی، حالتهای رسانشی با ویژگیهای متمایز از همهٔ سامانههای الکترونی یکبعدی یا دوبعدی که تاکنون شناخته

شیب تعمیمیافته و چگالی موضعی نیز محاسبه شده است و این دو کد محاسباتی با هم تفاوت دارند و دو کار متفاوت است. نتایج آن ها در گاف الکترونی ۰/۱ الکترون ولت است که با مقدار تجربی که ۰/۲۲ الکترونولت است تفاوت زیادی دارد. در حالی که نتایج به دست آمده در این کار سازگاری بهتری با نتایج تجربی دارد. در یک تحقیق چگالی حالتها و ساختار نواری SnBi₂Te₄ با استفاده از بستهٔ شبیهسازی Vienna محاسبه شده و گاف نواری ۰/۴۹ الکترون ولت برای أن به دست أمده است [۸]. همچنین گاف نواری SnBi₂Te₄ با تقریب LMTO برابر با ۶/۴۸ الکترونولت و با تقریب GGA برابر با ۰/۴۵ الکترونولت و با تقریب GGA با در نظر گرفتن جفتشدگی اسپین- مدار گاف ۰/۲۷ الکترون ولت به دست آمده است [۹]. به طور معمول با در نظر گرفتن جفتشدگی اسپین– مدار، گاف نواری کوچکتری در محاسبات به دست می آید و نمونه های مشابهی در مورد گاف نواری CsBi4Te6 [۱۰] تیز دیده می شود. در یک کار تحقیقی دیگر اثر فشار روی ویژگیهای الکترونی و ساختاری SnBi₂Te4 به صورت تجربی و نظری بررسی شده و نتایج آن نشان میدهد که این ماده یک نیمهرسانا با گاف غيرمستقيم در حدود ٠/١ الكترونولت است [٧]. همچنين محاسبات اصول اولیه LMTO بستگی قوی با تقریب چگالی موضعی روی SnBi₂Te₄ انجام شده و گاف ۰/۴۸ الکترون ولت برای أن به دست أمده است [۱۲]. با توجه به اهمیت و کاربرد بالقوهٔ عایقهای توپولوژی، در این تحقیق ویژگیهای ساختاری، الکترونی و اپتیکی عایق توپولوژی SnBi2Te4 در حالت انبوهه بررسی و محاسبه شده است. علت انتخاب این ماده برای تحقیق، قطبش اسپینی بالای آن نسبت به دیگر

شدهاند پدید می آورند. علاوهبر این که این حالتها از نظر بنیادی جالب هستند، پیش بینی شده است که ویژگیهای ترابردی و الکترونی خاصی نیز در عایقهای توپولوژی وجود داشته باشد و بنابراین امکان دارد که در اسپین ترونیک یا محاسبات كوانتومي از أن ها استفاده شود [٣]. امروزه Bi₂Te₃ به عنوان مناسبترین مادهٔ ترموالکتریک برای کار در دمای اتاق شناخته می شود و تحقیقات فراوانی دربارهٔ محلول های جامد این ماده با ترکیبهای هم خانواده مانند SnTe به منظور بهبود دادن ویژگیهای ترموالکتریکی آن انجام شده است [۴]. پس از پیشبینی و کشف ویژگی عایق توپولوژی در بلورهای Bi2Te3, Bi2Se3 و Sb2Te3، اَمار مطالعات روی Bi2Te و نیمهرساناهای لایهای همخانواده در سالهای اخیر افزایش چشم گیری داشته است. درهمین راستا مطالعات تجربی و نظری اخیر روی چندین ترکیب لایهای سهتایی به شکل کلی B=Sb, Bi 'A=Ge, Sn, Pb 'AB₂Te₄ به دنبال نشان دادن رفتار عایق توپولوژی در این مواد از جمله SnBi₂Te4 بودهاند [۵]. این بلور در ساختار سه گوشی با گروه فضایی R3m (۱۶۶) تشکیل می شود [۶]. یاختهٔ یکهٔ SnBi₂Te₄ از سه ورقهٔ اتمی هفتلایی با توالی Te1-Bi-Te2-Sn-Te2-Bi-Te1 شكل گرفته است. فاز سه گوشی پایدارترین فاز این ماده در دمای اتاق است [۷]. در این مرجع ویژگیهای ساختاری و الکترونی ترکیب SnBi₂Te₄ در فشارهای بالا محاسبه شده است و با کد محاسباتی Vasp و با تقریب شیب تعمیمیافته انجام شده است در حالی که در این کار، این دو ویژگی فوق با جزییات بیشتری از جمله تراکمپذیری؛ مدول حجمی و ... محاسبه شده است و محاسبات با استفاده از کد محاسباتی Wien2k و با دو تقریب

۲ دورهی ۱۲ شمارهی ۱ بهار ۱۴۰۲

-

عایقهای توپولوژی است [۱۳]. همچنین ویژگیهای ساختاری و الکترونی عایقهای توپولوژی بینظم دوبعدی در سال ۲۰۲۰ توسط بارنو و همکاران مورد بررسی قرار گرفت [۱۴]. علاوه بر این در سال ۲۰۲۲ پایستگی اسپین بار در عایق توپولوژی SnBi₂Te₄/Co مورد بررسی قرار گرفت [۱۵]. در شکل (۱) ساختار شبکهٔ SnBi₂Te₄ که با استفاده از نرمافزار VESTA رسم شده، نشان داده شده است.

شكل 1 – ساختار بلورى SnBi₂Te₄.

۲- روش تحقيق

در این تحقیق از کد محاسباتی Wien2k [۱۶] و روش امواج تخت بهبودیافتهٔ خطی با پتانسیل کامل (FP-LAPW) [۱۷] در چارچوب نظریهٔ تابعی چگالی (DFT) [۱۸] برای حل معادلات کوهن- شم [۱۹] استفاده شده است. برای محاسبهٔ پتانسیل تبادلی- همبستگی از تقریب شیب تعمیمیافته [۲۰] استفاده شده است. تعداد نقاط فضای k برای انتگرالگیری در منطقهٔ اول بریلوین برای ترکیب SnBi₂Te4، ۸۰۰ نقطه و RKmax (این کمیت به صورت حاصل ضرب کوچکترین شعاع کرهٔ مافین- تین در عدد قطع Kmax (مجذور انرژی قطع بسط

تابع موج در منطقهٔ بین جایگاهی) تعریف می شود) که میزان ماتریس همگرایی را مشخص می کند نیز ۷/۵ در نظر گرفته شده است. شعاع کرهٔ مافین– تین را نیز پس از بررسی ساختار بلور، برای عناصر Sn و Te برابر با ۲٫۵ بوهر در نظر گرفتیم. همچنین انرژی جدایی ۶– ریدبرگ را برای جداسازی حالتهای ظرفیت از حالتهای مغزه مبنا قرار دادیم و با تعیین مبنای همگرایی ۱/۰۰۰۱ ریدبرگ، بعد از ۱۲ چرخه به همگرایی مورد نظر دست یافتیم.

33- نتایج و بحث 25-1- یارامترهای ساختاری

در محاسبات به روش نظریهٔ تابعی چگالی علی رغم این که اطلاعات ورودی ممکن است بر نتایج تجربی یا نظری استوار باشند، اما با مقایسهٔ انرژی مربوط به حجمهای مختلف سلول واحد، میتوان پایدارترین حالت را شناسایی و به دنبال آن به پارامترهای ساختاری بهینه دست یافت. مختصات اتمی استفاده شده برای شروع شبیه سازی در جدول (۱) آورده شده استفاده شده برای شروع شبیه سازی در جدول (۱) آورده شده است که به عنوان تأیید نظری مجدداً محاسبه می گردد. برای است که به عنوان تأیید نظری مجدداً محاسبه می گردد. برای انجام محاسبات ابتدا با استفاده از داده های تجربی و نظری موجود و بنا بر گروه تقارنی فضایی، ساختار شبکه شبیه سازی شده است. تغییرات انرژی بر حسب حجم از طریق معادلهٔ مورناگون به شکل زیر به دست می آید:

$$E(V) = E_0 + \frac{BV_0}{B'} \left[\frac{V}{V_0} + \frac{(V/V_0)^{1-B'} - B'}{B'-1} \right]$$
(1)

که در آن ۷۵ حجم بهینه شدهٔ یاختهٔ قراردادی، Eo کمینهٔ انرژی کل در دمای صفر کلوین، B مدول حجمی و 'B مشتق آن است. با توجه به وجود سه مجهول اصلی ۷۵، Eo و B در

این بهینه سازی با تقریب های LDA و PBE در شکل (۲) نمودار حجم بر حسب انرژی نشان داده شده است. با توجه به وابستگی انرژی به حجم بلور و با به کار بردن معادلهٔ حالت مورناگون [۲۲] برای ساختار مورد نظر، ثابت شبکه، مدول حجمی، مشتق مدول حجمی نسبت به فشار و تراکمپذیری محاسبه می شود. نتیجه های به دست آمده با استفاده از دو تقریب LDA و PBE همراه با نتایج تجربی و نظری حاصل از تحقیقهای دیگر در جدول (۲) آورده شده است. با توجه به نتایج به دست آمده از جدول (۲) مشاهده می شود که نتایج حاصل از تقریب PBE دارای کمترین خطا و بیشترین مطابقت با نتایج تجربی است. علاوه بر این مدول حجمی معیاری از سختی بلور است و به بیان دیگر انرژی لازم برای ایجاد یک تغییر شکل معین در سامانه است. هر چه این کمیت بیش تر باشد بلور سخت تر و خاصیت تراکم پذیری آن کم تر است و در نتیجه انتظار داریم اتمها در فاصلهٔ دورتری از هم قرار داشته باشند.

معادلهٔ مورناگون حداقل به انتخاب سه حجم مختلف از بلور نیازمندیم تا محاسبهٔ انرژی و رابطهٔ (۱) بتوانیم به سایر كميتها دست يابيم. با استفاده از نمودار حجم بر حسب انرژی، حجم بهینه و پارامترهای ساختاری مربوط به همهٔ تقریبها محاسبه و در جدول (۲) ذکر شده است.

جدول ۱ – مختصات اتمی اتمهای تشکیل دهندهٔ SnBi2Te4 که در یک سلول شش گوشی با گروه فضایی ۱۶۶ متبلور می شوند [۲۱].

اتم	جایگاہ	X	У	Z
Sn	3a	*	•	*
Bi	6c	*	*	•/4281
Te-1	6c	•	•	٠/١٣۵٩
Te-2	6c	•	•	•/۲۸۸۱

پس از انجام محاسبات خود- سازگار، پارامترهای شبکه بهینه
سازی میشوند. بهینهسازی پارامترهای شبکه با استفاده از
وردش حجم یاختهٔ یکه پیرامون حجم تعادلی آن و پیدا کردن
حجم متناظر با کمترین انرژی انجام میشود. نتایج

λ_{02} α acle or arrow action	-						
سنده بالمار و المراجع سنده بالمار و المراجع سنده با تقريب PBE نظری سنده با تقریب PBE با تقریب PBE با تقریب PBE با تقریب PBE نظری فری با تقریب PBE با تقریب PBE با تقریب PBE نظری فری با تقریب PBE با تقریب PBE با تقریب PBE نظری فری با الله	مقدل	د مد خطان تربه مقدل تح ، مقدل		مقدل	سبه شده	مقدار محا	كمىت محاسىه
LDA PBE JJJ JJJ $IJJJ$ $IJJJJ$ $IJJJJ$ $IJJJJ$ $IJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJJ$	نظري	ه به مقدار تجربی	درصد خطا تسبت			PBE	a.)
$\ell/\Gamma = 1/1$ $1/\Gamma 10$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 1/1$ $-1/11V$ $1/\Gamma 10$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell = 1/\Gamma = 0$ $-1/11V$ $1/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell = 1/\Gamma = 0$ $-1/11V$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell = 1/\Gamma = 0$ $-1/11V$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell = 1/\Gamma = 0$ $-1/11V$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell = 1/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell = 1/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma = 0$ $\ell = 1/\Gamma = 0$ $\ell/\Gamma $	تعرى	LDA	PBE	فبربى	ب طريب EDAT	ب طريب ٢٢٢	
$f1/19f\Lambda$ $-7/\Delta V \cdot$ $1/1\Delta T$ $f1/9 \cdot S^{**}$ $f \cdot /\Delta T S\Lambda$ $fT/ \cdot \Lambda \Delta T$ $c(Å)$ $sAA/\cdot 1S$ - - $995/119$ $957/19T$ VTT/VVV $(Å^3)$ $m\Delta = -$ - - $\Delta \Delta / T \cdot$ $F6/10^{\circ}$ $B(GPa)$ $sfr = -$ - - $F/F\Lambda$ F/V F/V $main = 0$ - - $F/F\Lambda$ F/V	4/3910	-1/114	۱/۳۱۵	4/3926*	4/3483	4/4022	ثابت شبکه (å(
حجم یاختهٔ واحد ۶۹۶/۱۱۹ ۶۶۳/۱۶۲ ۷۲۲/۷۷۷ ۶۹۶/۱۱۹ (Å ³) (Å ³) ۳۵ ۵۵/۲۰ ۴۶/۱۳ <u>۶۶۳/۱۶۲ ۵۵/۲۰</u> ۱۳۵ ۶/۴۸ ۴۶/۱۳	41/1948	-Y/&Y•	1/107	41/8.8**	4.10251	41/•121	ثابت شبکه (c(Å
مدول انبوهه ۵۵/۲۰ ۲۶/۱۳ ۵۵/۲۰ - ۳۵ B (GPa) ۶/۲۸ ۲۰/۲۹ شتق مدول انبوهه ۲۰٫۷	۶۸۸/۰۱۶	-	-	898/119	883/187	V77/VVV	حجم ياختهٔ واحد (Å ³)
شتق مدول انبوهه ۲/۰۷ ۶/۲۸ ۶/۲۹ - ۶/۲۹	۳۵	-	-	-	۵۵/۲۰	48/17	مدول انبوهه B (GPa)
B	۶/۲	-	-	-	۴ /۴۸	۴/۰۷	مشتق مدول انبوهه B'
۰/۰۱۸۱ ۰/۰۲۱۶ تراکمپذیری K (GPa ⁻¹)	_	-	-	-	•/• ١٨١	•/•٢١۶	تراکمپذیری K (GPa ⁻¹)
مرجع این کار این کار [۲۳] [۷]	[γ]			[77]	این کار	این کار	مرجع

جدول ۲- پارامترهای شبکه SnBi₂Te₄ و مقایسهٔ آنها با نتایج نظری و تجربی دیگران.

*، * * از این مقدارها به عنوان نقطهٔ شروع برای شبیهسازی ساختار استفاده شده است.

٤ بهار ۱۴۰۲ شمارهی ۱ دورهی ۱۲

هستند. نمودار تغییرات انرژی بر حسب حجم علاوه بر پارامترهای ساختاری، بینشی نسبت به پایداری سامانه نیز در اختیار ما میگذارد.

۲-۳- ساختار نواری و چگالی حالتها

اهمیت محاسبهٔ ساختار نواری در نتایج حاصل از آن نهفته است. گاف نواری یکی از مهم ترین پارامترهایی است که تطابق آن با نتایج تجربی در اکثر کارهای پژوهشی مورد توجه میباشد. مقادیر کم مدول حجمی که در همهٔ تقریبها کمتر از ۶۰ گیگاپاسکال میباشند، بیانگر تراکمپذیری بیشتر و سختی کمتر ترکیب SnBi₂Te₄ است. با استفاده از پارامترهای بهینه شدهٔ شبکه، یک ساختار جدید ساخته میشود و محاسبات خودسازگار روی آن انجام میشود و از روی نتایج این محاسبات ویژگیهای مختلف ماده محاسبه میشوند. این ویژگیها عبارت از ساختار نواری و گاف انرژی، چگالی ابر الکترونی، چگالی حالتها و خواص اپتیکی ماده

شکل ۲- نمودار انرژی بر حسب حجم بلور SnBi₂Te₄ با استفاده از تقریبهای LDA و PBE.

دورهی ۱۲ شمارهی ۱ بهار ۱۴۰۲ 🗴

با دستیابی به ساختار نواری یک ماده می توان بسیاری از ویژگیهای آن ماده از قبیل رسانا، نیمرسانا و یا عایق بودن ترکیب و به نوع گاف از لحاظ مستقیم یا غیرمستقیم بودن را به دست آورد. علاوه بر أن مي توان اتمها و اربيتال هايي را كه نقش اساسی تری در گذارهای احتمالی سامانه دارند، شناسایی نمود. ساختار نواری SnBi₂Te₄ در راستای مسیر تقارنی تعیین شده توسط نرمافزار Wien2k همراه با چگالی حالتهای کلی بر حسب انرژی در بازهٔ ۲- تا ۲ الکترونولت در شکل (۳) نشان داده شده است. انرژی فرمی به عنوان مبدأ مقیاس انرژی انتخاب شده است. تراز فرمی درون گاف نواری و بسیار نزدیک به قلهٔ نوار ظرفیت قرار گرفته است. چگالی حالتهای کلی و جزئی نیز به دست آمده و سهم اربیتالها و اتمهای مختلف در آن بررسی شده است. چگالی حالتها بیان کنندهٔ توزيع الكترون در طيف انرژي است. اطلاعاتي مانند وجود و اندازهٔ گاف انرژی را نیز می توان به کمک نمودار چگالی حالتها پیدا کرد. با توجه به نمودار چگالی حالتهای کلی در شکل (۳)، گاف انرژی ۰/۳۶ الکترونولت و ۰/۲۲ الکترون ولت به ترتیب برای تقریبهای PBE و LDA دیده می شود و یک گاف مستقیم است. به عبارتی در این حالت الکترون در

راستای عمودی از گاف عبور می کند و نیازی به جذب یا گسیل فونون نمی باشد. گاف انرژی محاسبه شده در این تحقیق با نتایج تحقیقات دیگران در جدول (۳) مقایسه شده است. همچنین می توان سرعت گروه الکترون های بلاخ را نیز به دست آورد و با توجه به این که سرعت الکترون در هر حالت متناسب با شیب انرژی در فضای وارون است، لذا در نقاط کمینه یا بیشینهٔ ساختار نوارهای انرژی سرعت برابر صفر خواهد بود. لذا می توان با مشاهدهٔ ساختار نواری یک ترکیب به پیش بینی نسبی حرکت و سرعت الکترون ها در یک نوار خاص دست یافت. همچنین از روی ساختار نواری می توان جرم مؤثر الکترون را نیز به دست آورد زیرا جرم مؤثر الکترون نسبت عکس با انحنای نوار انرژی دارد.

چگالی حالتهای الکترون در یک نوار برابر است با: تعداد حالتهای الکترون در یک بازهٔ معین انرژی. این تابع در فرایندهای الکترونی به ویژه در پدیدههای ترابردی بسیار مهم است. با استفاده از چگالی حالتهای مربوط به الکترونهای یک بلور میتوان با رویکردی متفاوت، به مقدار گاف نواری دست یافت و یا مشارکت اتمها و هر یک از اربیتالهای آنها را در ایجاد توزیع الکترونی مذکور مورد بررسی قرار داد.

شکل ۳– ساختار نواری انبوهه (چپ) و چگالی حالتها (راست) در بلور SnBi₂Te4 محاسبه شده با دو تقریب PBE و LDA.

🖌 دورهی ۱۲ شمارهی ۱ بهار ۱۴۰۲

تقريب مورد استفاده	گاف نواری (eV)	مرجع
LDA	• / ۴ ٨	[17]
GGA-PBEsol	•/\	[Y]
GGA	•/• \۵	[1٣]
GGA-PBE	• /٣۶	این کار
LDA	•/77	این کار
اندازه گیری تجربی	•/٢١	[۶]

جدول ۳- گاف نواری محاسبه شده در این کار و مقایسه با نتایج دیگران

مطالعهٔ دقیق تر چگالی حالتها با بررسی سهمهای اتمها و اربیتالهای مختلف در توزیع کل امکان پذیر است. در شکل (۴) سهم هر یک از اتمهای تشکیل دهندهٔ بلور در چگالی حالتهای کل نشان داده شده است. در نزدیکی قلهٔ نوار ظرفیت و کف نوار رسانش، افزایش در چگالی حالتها دیده

می شود. برای بررسی سهمهای مختلف در این توزیع، چگالی حالتهای جزئی اتمهای مختلف ماده محاسبه شده و در شکلهای (۵) تا (۷) رسم شدهاند. دیده می شود که اربیتالهای p و px+py بیسموت و تلور و قلع سهم عمده در چگالی حالتهای کل در پیرامون گاف انرژی دارند.

شکل ۴- چگالی حالتهای کلی همراه با سهم هر اتم در چگالی کل با بلور SnBi2Te4 محاسبه شده با دو تقریب LDA و PBE.

دورهی ۱۲ شمارهی ۱ بهار ۱۴۰۲ 🖌

شکل Y- چگالی حالتهای جزئی اتم تلور در بلور SnBi2Te4 محاسبه شده با دو تقریب LDA و PBE.

3-3- چگالی ابر الکترونی

چگالی ابر الکترونی نوصف روشنی از خصوصیات فضایی ساختار الکترونی به وسیلهٔ چگالی الکترونی است. چگالی ابر الکترونی چگونگی توزیع بار در اطراف اتمهای تشکیل دهندهٔ یک بلور را نشان میدهد و این توزیع میتواند نوع پیوند میان اتمها و ضعیف یا قوی بودن پیوند میان اتمها را مشخص کند. تراکم زیاد الکترون بین دو اتم نشان دهندهٔ قوی بودن پیوند بین آنها است و تراکم کمتر الکترون بین دو اتم پیوند ضعیفتری را بین آنها نشان میدهد. نمودار چگالی بار نشان دهندهٔ تراکم الکترونها در مکانهای گوناگون است و از روی آن میتوان دریافت در چه نقاطی تراکم الکترون

بیش تر و در چه نقاطی تراکم الکترون کم تر است. نمودارچگالی ابر الکترونی برای بلور SnBi2Te4 در صفحهٔ (۱۱۱) در شکل (۸) نشان داده شده است.

شکل ۸- نمودار گرافیکی چگالی ابر الکترونی بلور SnBi2Te4 در صفحهٔ (۱۱۱۱) محاسبه شده با تقریبهای PBE و LDA.

طبق مقیاس الکترونگاتیوی ارائه شده توسط پائولینگ که بیانگر رابطهٔ میان خصلت یونی پیوندها و اختلاف

٨ دورهی ۱۲ شمارهی ۱ بهار ۱۴۰۲

Henk, A. Ernst, L. Patthey, A. Eich, A. A. Khajetoorians, J. Hagemeister, O. Pietzsch, J. Wiebe, R. Wiesendanger, P. M. Echenique, S. S. Tsirkin and I., "Atom-specific spin mapping and buried topological states in a homologous series of topological insulators," *Nat. Commun.*, vol. 3, no. 365, 2012.

- [6]. Kuznetsova. L, Kuznetsov. V and Rowe. D, "Thermoelectric properties and crystal structure of ternary compounds in the Ge(Sn,Pb)Te–Bi₂Te₃ systems," *J. Phys. Chem. Solids*, vol. 61, pp. 1269-1274, 2000.
- [7]. Vilaplana. R, J. Sans, F. Manjón, A. A. Chacón, J. S. Benítez, C. Popescu, O. Gomis, A. Pereira, B. G. Domene, P. R. Hernández, A. Muñoz, D. Daisenberger and O. Oeckler, "Structural and electrical study of the topological insulator SnBi₂Te₄ at high pressure," J. Al. Com., vol. 685, p. 962e970, 2016.
- [8]. Zou, Y. C, Chen, Z. G, E. Z. F. Kong, Y. L. L. Wang, J. Drennan, Z. Wang, F. X. K. Cho and J. Zou, "Atomic disorders in layer structured topological insulator SnBi₂Te₄ nanoplates," *Nano Res.*, vol. 11, no. 2, p. 696–706, 2017.
- [9]. Kuropatwa. B. A, Assoud. A and Kleinke. H, "Effects of Cation Site Substitutions on the Thermoelectric Performance of Layered SnBi₂Te₄ utilizing the Triel Elements Ga, In, and Tl," *ZAAC*, vol. 639, no. 14, pp. 2411-2420, 2013.
- [10]. Tao. X, Jund. P, Viennois. R and Tedenac. J, "Physical Properties of Thallium-Tellurium Based Thermoelectric Compounds Using First-Principles Simulations," J. Phys. Chem. A, vol. 115, no. 31, p. 8761–8766, 2011.
- [11]. Larson. P and Mahanti. S. D, "Electronic structure of CsBi₄Te₆: A highperformance thermoelectric at low temperatures," *Phys. Rev. B*, vol. 65, no. 045205, 2002.
- [12]. Kuropatwa. B. A, Kleinke. H and Anorg.Z, "Thermoelectric Properties of Stoichiometric Compounds in the

دورهی ۱۲ شمارهی ۱ بهار ۱۴۰۲ **۹**

الکترونگاتیوی عناصر است در مییابیم که ترکیب دارای خصوصیات نسبی هر دو نوع پیوند یونی و کوالانسی است.

4- نتیجهگیری

محاسبهها با استفاده از روش FP-LAPW در چارچوب نظریهٔ تابعی چگالی انجام شده است. نتایج حاصل از محاسبات ثابتهای شبکه، مدول حجمی و تراکمپذیری ترکیب در توافق مناسبی با نتایج تجربی بودند. نتایج حاصل از بررسی خواص ساختاری، به تراکمپذیری کم و سختی زیاد ترکیب SnBi2Te4 دلالت دارند. محاسبات ساختار الکترونی وجود یک گاف مستقیم به اندازهٔ ۲/۳۶ الکترونولت را نشان میدهد و این گاف در نمودار چگالی حالتها نیز دیده میشود. همچنین تراکم ابر الکترونی بیان گر آن است که پیوند میان اتمهای بیسموت وتلور کووالانسی و میان اتمهای قلع و تلور از نوع یونی است.

مراجع

- [1]. Kane. C. L and Mele. E. J, "Quantum spin hall effect in graphene," *Phys. Rev. Lett*, vol. 95, no. 226801, pp. 1-4, 2005.
- [2]. Roy. R, "Topological phases and the quantum spin hall effect in three dimensions," *Phys. Rev.*, vol. B79, no. 195322, pp. 1-5, 2009.
- [3]. Dankert. A, Geurs. J, Kamalakar. M. V, Charpentier. S and Dash. S. P, "Room temperature electrical detection of spin polarized currents in topological insulators," *Nano Letters*, vol. 15, no. 12, pp. 7976-7981, 2015.
- [4]. Rowe. D, CRC Handbook of Thermoelectrics, New York: CRC Press Inc., 1995.
- [5]. Eremeev. S. V, Landolt. G, Menshchikova. T. V, B. Slomski, Y. M. Koroteev, Z. S. Aliev, M. B. Babanly, J.

of Media under Extreme Pressures," *PNAS*, vol. 30, no. 9, pp. 244-247, 1944.

[23]. Fox. M, Optical Properties of Solids, Oxford: Oxford University Press, 2001. (SnTe)_x(Bi₂Te₃)_y System," *Allg. Chem.*, vol. 638, no. 15, pp. 2640-2647, 2012.

- [13]. Vergniory. M, Menshchikova. T, Silkin. I, Y. Koroteev, S. Eremeev and E. Chulkov, "Electronic and spin structure of a family of Sn-based ternary topological insulators," *Phys. Rev.*, vol. Kuznetsova B 92, no. 045134, 2015.
- [14]. Bruno. F, R. S. Gabriel, Marcio. C, Adalberto. F and Caio. L,"Structural and electronic properties of realistic twodimensional amorphous topological insulators," arXiv: 2010. 14239v1 [condmat.mtrl-sci] 27 Oct2020.
- [15]. Rongione. E, Fragkos. S and et al." Ultrafast spin-charge conversion at SnBi₂Te₄/Co topological insulator interfaces probed by terahertz emission spectroscopy," arXiv: 2203.08756v1 [cond-mat.mtrl-sci] 16 Mars 2022.
- [16]. Blaha. P, Schwarz. K, G. K. H. Madsen, D. Kvasnicka and J. Luitz, "Wien2k, An Augmented Plane Wave + Local Orbitals Program for Calculating Crystal Properties," Wien, 2001.
- [17]. Wimmer. E, Krakauer. H, Weinert. M and Freeman. A. J, "Full-potential selfconsistent linearized-augmented-planewave method," *Phys. Rev. B*, vol. 24, pp. 864-875, 1981.
- [18]. Hohenberg. P and Kohn. W, "Inhomogeneous electron gas," *Phys. Rev. B*, vol. 136, pp. 864-871, 1964.
- [19]. Kohn. W and Sham. L. J, "Self-consistent equations including exchange and correlation effects," *Phys. Rev. A*, vol. 140, pp. 1133-1138, 1965.
- [20]. Perdew. J. P, Burke. K and Ernzerhof. M, "Generalized gradient approximation made Simple," *Phys. Rev. Lett.*, vol. 77, pp. 3865-3868, 1996.
- [21]. Adouby. K, Touré. A. Kra .A, G, J. O.Fourcade, J. C. Jumas and C. P. Vicente, "Phase diagram and local environment of Sn and Te: SnTeBi and SnTeBi₂Te₃ systems," *C. R. Acad. Sci. Chem.*, vol. 3, no. 1, pp. 51-58, 2000.
- [22]. Murnaghan. F. D, "The Compressibility

۱۴۰ دورهی ۱۲ شمارهی ۱ بهار ۱۴۰۲

Ab-initio Calculation of Structural and Electronic Properties of Topological Insulator SnBi₂Te₄

Hamdollah Salehi*, Naser Ebrahimi

Department of Physics, Faculty of Science, Shahid Chamran University, of Ahvaz, Ahvaz, Iran

* salehi_h@scu.ac.ir

Abstract: We report the electronic, structural and optical properties of topological insulator SnBi₂Te₄ calculated by means of linear augmented plane waves with full potential (FP-LAPW) within the framework of density functional theory (DFT) implemented in Wien2k code. Bulk band gaps of 0.36 eV and 0.22 eV are predicted by using PBE and LDA approximations, respectively. These gaps indicated that SnBi₂Te₄ is potentially suitable for room temperature electronics applications. The results are in accordance with other works. **Keywords:** Topological insulator, Density functional theory, Band gap.